

Objaśnienia znaków:

Swat trudnił się swataniem zawodowo, za co otrzymywał, lub mawiano, że otrzymuje, wynagrodzenie w formie: 1 – futra, 2 – butów, z reguły długich, 3 – czerwonych pończoch, 4 – koszuli, 5 – chusteczki, 6 – kapelusza, 7 – pieniędzy, 8 – pieniądze lub naturaliów (wg PAE), 9 – można jedynie przypuszczać, iż mężczyzna zajmujący się swataniem zawodowo otrzymywał za swe usługi wynagrodzenie (wg PAE), 10 – inne odpowiedzi (zob. komentarz ADV, 1959: 139–140).

Uwagi:

1. Mapę opracowano na podstawie mapy ADV NF 7 *Brauchtum bei der Heirat. Name des Werberlohnes*, sporządzonej w 1955/56 przez Luthara Martina. Badania nad tym tematem prowadzono w 1932 roku. Mapę opracowano też na podstawie badań terenowych prowadzonych m. in. w latach 70. XX wieku przez Pracownię Polskiego Atlasu Etnograficznego. Niektóre dane zostały zaczerpnięte z mapy wykonanej przez B. Czuchnowską i A. Mączyńską – mapa 538 *Osoby zajmujące się kojarzeniem małżeństw (od poł. XIX wieku do poł. XX wieku)*, zdeponowanej w archiwum PAE.
2. Mapa dotyczy stanu zjawiska od lat 30. XX wieku do lat 70. XX wieku.
3. Na mapie zaznaczono jedynie informacje pozytywne. Uwzględnienie wszystkich punktów badawczych PAE, w których stwierdzono brak tradycji czy brak odpowiedzi na zadane pytania spowodowałoby, że mapa byłaby znacznie mniej czytelna (z racji dużej ilości danych występujących na ziemiach zachodnich i północnych).

Mapę opracowano na podstawie odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu PAE nr 9, *Zwyczaje i obrzędy weselne*, oprac. Józef Gajek przy współudziale Feliksa Olesiejuka:

15. Czy współcześnie zdarza się, że za zgodą rodziców kawalera osoba trzecia „idzie w swatę”? celem przedwstępного omówienia sprawy zawarcia małżeństwa.../ Kiedy we wsi ten zwyczaj zanikł? Jak było dawniej? Jak nazywają ten zwyczaj i tę czynność?
16. Zbadać czy we wsi żyją jeszcze osoby (mężczyzna?, kobieta? – wiek? zajmujące się swataniem? Jak ich nazywają? [...])
234. Które z wymienionych postaci występują w badanej wsi:
 - a) „swat”, „swacha”, „raj”, „rajek”, „poseł”, „marszałek”, inne?
 - b) czy są to różne nazwy tej samej postaci biorącej udział w „ogłędach”? „swatach”? „zmównach”?
238. Opisać funkcje starosty:
 - a) w swatach, zmównach, ogłędach [...]